МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ

імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря

Кафедра екології та природоохоронних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Слободян С.О

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ЦИВІЛЬНА ТА ПРОМИСЛОВА БЕЗПЕКА
CIVIL AND INDUSTRIAL SAFETY

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова(и) викладання українська

Миколаїв – 2024 рік

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Цивільна та промислова безпека» входить до переліку дисциплін вибіркового курсу 9 (7 семестр).

"22" 11 2024 року. – 18 с.

Розробник: Гурець Н.В., старший викладач.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Цивільна та промислова безпека» розглянуто на засіданні кафедри екології та природоохоронних технологій
Протокол від № 4 від "22" 11 2024 року.

Завідувач кафедри Трохименко Г.Г.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Цивільна та промислова безпека» розглянуто Науково-методичною комісією факультету економіки та екології моря

Протокол від № 5 від "16" 12 2024 року.

Голова Івата В. В.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Цивільна та промислова безпека» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу Лабарткава А.В

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільна та промислова безпека» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол від № 10 від "23" 12 2024 року.

Голова НМР НУК Слободян С. О.

© НУК, 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП 4
1. Опис навчальної дисципліни 4
2. Мета і завдання дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування 11
7. Форми поточного та підсумкового контролю 12
8. Критерії оцінювання результатів навчання 15
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна 16
10. Рекомендовані джерела інформації ..... **Error! Bookmark not defined.**

ВСТУП

Анотація

Дисципліна «Цивільна та промислова безпека» передбачає засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Курс зорієнтований на набуття навичок оцінювати ефективність при обґрунтуванні заходів щодо удосконалення системи безпеки, опрацьовувати нормативні документи щодо захисту населених пунктів, промислових та інших об’єктів від чинників надзвичайних ситуацій; вміти оцінювати рівень НС та кваліфіковано визначати прямі та побічні збитки від НС.

Курс призначений для студентів всіх спеціальностей.

Ключові слова: надзвичайна ситуація, цивільна безпека, збереження здоров’я та життя людини, пожежна безпека, промислова безпека.

Abstract

The discipline "Civil and Industrial Safety" provides for students to master the latest theories, methods and technologies for predicting emergencies, building models of their development, determining the level of risk and substantiating a set of measures aimed at preventing emergencies, protecting personnel, the population, material and cultural values in the event of an emergency, localizing and eliminating their consequences. The course is focused on acquiring skills to assess the effectiveness of justifying measures to improve safety measures, to know the system of regulatory documents for protecting settlements, industrial and other facilities from emergency factors; to be able to determine the level of an emergency and to competently determine direct and indirect losses from an emergency.

Key words: emergency, civil security, preservation of human health and life, fire safety, industrial safety.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td>Найменування показників</td><td>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Всі спеціальності</td><td rowspan="4">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено.</td><td rowspan="3"></td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>5-й</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4

самостійної роботи студента – 6</td><td rowspan="11">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання: год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:–</td></tr>
<tr><td>залік</td></tr>
<tr><td>Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає в тому, щоб сформувати у людини свідоме й відповідальне ставлення як до питань особистої безпеки так і безпеки тих, хто її оточує, навчити людину розпізнавати й оцінювати потенційні небезпеки, визначати шлях надійного захисту від них, уміти в разі потреби надати допомогу собі та іншим, а також оперативно ліквідовувати наслідки прояву небезпек у різноманітних сферах людської діяльності.

Завдання – навчити студентів ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначати величину і ймовірність їхнього прояву; визначати небезпечні, шкідливі і вражаючі чинники, що породжуються джерелами цих небезпек; розуміти причини й механізм дії небезпечних чинників на людину; прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих чинників на організм людини; використовувати нормативно-правову базу захисту людини й навколишнього середовища; розробляти заходи і застосовувати засоби захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих чинників; запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення вживати адекватних заходів і виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію; використовувати у своїй практичній діяльності правові, громадсько-політичні, соціально-економічні, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні й освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Не передбачено.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких професійних результатів навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- знати: поняття небезпеки та ризику, як кількісної оцінки небезпек; систему нормативних документів щодо захисту населених пунктів, промислових та інших об’єктів від чинників надзвичайних ситуацій; класифікацію надзвичайних ситуацій, вражаючі фактори фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек; системи пожежної профілактики та захисту промислових об‘єктів.
- вміти: вживати адекватних заходів і виконувати дії, спрямовані на НС ліквідацію, ефективно користуватися методикою проведення обґрунтування доцільності та оцінки ефективності організаційно-технічних заходів цивільного захисту; визначати рівень НС та кваліфіковано визначати прямі та побічні збитки від НС;

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.
Змістовий модуль 1. Загальні засади цивільної та промислової безпеки
Тема 1. *Теоретичні основи цивільної та промислової безпеки*
Основні поняття цивільної та промислової безпеки. Структура дисципліни. Безпека людини, суспільства, національна безпека. [1 с.12-18]; [3, с.7-17]

Тема 2. *Правові та організаційні основи цивільної та промислової безпеки*
Основні законодавчі та нормативні акти у галузі цивільної та промислової безпеки. Відповідальність за порушення законодавства. Державне управління у галузі цивільної та промислової безпеки.
Література: [2, с. 49-56]; [3, с.23-41];

Змістовий модуль 2. Управління небезпекою. Надзвичайні ситуації
Тема 3. *Джерела небезпеки та їх класифікація.*
Поняття та види небезпек. Вражаючі фактори небезпек. Психофізіологічні фактори. Об'єкти підвищеної небезпеки. Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки [1 с.26-31]; [3 с.18-26]

Тема 4. *Ризик як кількісна оцінка небезпек.*
Рівні ймовірності прояву небезпеки. Визначення поняття ризику. Класифікація ризиків Оцінка ризиків. Розробка реагування. Моніторинг і контроль ризиків. [2 с.66-96]; [4 с.26-34]

Тема 5 . *Надзвичайні ситуації: причини виникнення та класифікація.*
Поняття надзвичайної ситуації. Теорія катастроф. Класифікація надзвичайних ситуацій. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, поведінка та дії в цих умовах [1 с.110-123]; [3 с.37-50]

Змістовий модуль 3. Основи промислової безпеки
Тема 6. *Основи виробничої безпеки.*
Поняття і завдання виробничої безпеки. Технічний прогрес та безпека праці. Система стандартів безпеки праці. Загальні умови безпеки будівель, споруд, виробничих процесів та обладнання [2 с.141-206] ; [3 с.122-124]
Тема 7. *Електробезпека*
Основні поняття та визначення електробезпеки. Вплив електричного струму на організм людини. Методи захисту від електричного струму [1 с.98-100]; [3 с.124-129]
Тема 8. *Пожежна безпека*
Основні поняття та визначення пожежної безпеки. Причини пожеж та вибухів на підприємствах. Пожежонебезпечні властивості матеріалів та речовин. Системи пожежного захисту. Система організаційно-технічних заходів з пожежної безпеки. [1 с.112-122]; [3 с.131-140]

Змістовий модуль 4. Організація захисту населення в надзвичайних ситуаціях

Тема 9. *Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій.*
Принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Оповіщення та інформування у сфері ЦЗ. Засоби індивідуального та колективного захисту. Евакуаційні заходи
[3 с.227-234]; [4 с.112-127]

Тема 10. *Інженерний, радіаційний і хімічний захист населення й територій.*
Інженерний захист населення й територій. Радіаційний і хімічний захист населення й територій. Медицина катастроф.
[3 с.234-239]; [4 с.128-135]

Тема 11 *. Локалізація НС та ліквідація їх наслідків.*
Організація робіт з реагування на надзвичайні ситуації. Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи. Життєзабезпечення постраждалих в зонах НС. Ліквідація наслідків НС
[3 с.239-256]; [4 с.135-141]

Тема 12. *Невідкладна допомога при нещасних випадках*
Допомога при пошкодженнях. Кровотеча та перша допомога при кровотечах. Долікарська реанімація. Транспортні аварії і катастрофи. Наслідки і профілактика. Утоплення, принципи долікарської допомоги. Ураження електричним струмом. Отруєння хімічними речовинами
[1 с.56-66]; [3 с.140-170]

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л.	прак.	с.р.
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовний модуль 1. Загальні засади цивільної та промислової безпеки				
Тема 1. Теоретичні основи цивільної та промислової безпеки	**10**	2	-	8
Тема 2. Правові та організаційні основи цивільної та промислової безпеки	**12**	2	2	8
Змістовий модуль 2. Управління небезпекою. Надзвичайні ситуації				
Тема 3. Джерела небезпеки та їх класифікація.	**13**	2	3	8
Тема 4. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	**16**	2	6	8
Тема 5. Надзвичайні ситуації: причини виникнення та класифікація.	**14**	2	4	8
Змістовий модуль 3. Основи електробезпеки та пожежної профілактики на виробничих об’єктах.				
Тема 6. Основи виробничої безпеки	**12**	2	2	8
Тема 7. Електробезпека	**12**	2	2	8
Тема 8. Пожежна безпека	**13**	2	3	8
Змістовий модуль 4. Організація захисту населення в надзвичайних ситуаціях				
Тема 9. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій.	**12**	4	2	6
Тема 10. Інженерний, радіаційний і хімічний захист населення й територій.	**12**	4	2	6
Тема 11.. Локалізація НС та ліквідація їх наслідків.	**12**	2	2	8
Тема 12. Невідкладна допомога при нещасних випадках.	**12**	4	2	6
Разом за модулем 1	**150**	**30**	**30**	**90**
Усього годин	**150**	**30**	**30**	**90**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1		
1	**Тема 2.** Правові та організаційні основи цивільної та промислової безпеки	2
Змістовий модуль 2		
2	**Тема 3.** Джерела небезпеки та їх класифікація.	3
3	**Тема 4.** Ризик як кількісна оцінка небезпек.	6
4	**Тема 5.** Надзвичайні ситуації: причини виникнення та класифікація.	4
Змістовий модуль 3		
5	**Тема 6.** Основи виробничої безпеки	2
6	**Тема 7.** Електробезпека	2
7	**Тема 8.** Пожежна безпека	3
Змістовий модуль 4		
8	**Тема 9.** Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій.	2
9	**Тема 10.** Інженерний, радіаційний і хімічний захист населення й територій.	2
10	**Тема 11.** Локалізація НС та ліквідація їх наслідків.	2
11	**Тема 12.** Невідкладна допомога при нещасних випадках.	2
	Разом за модулем 1	**30**
Всього		**30**

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – ***2 год. / 1 лекцію***;
- підготовка до практичних занять – ***2 год. / 1 заняття***;
- підготовка до тестування – ***20 год. / 2 тести;***
- підготовка до заліку – ***30 год.***

Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Вид роботи	Кількість годин
1.	Підготовка до лекційних занять	15
2.	Підготовка до практичних занять	60
3.	Підготовка до тестування (контрольних робіт)	15
Разом		**90**

Індивідуальне науково дослідне завдання

Не передбачено.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання

Набуття здобувачами необхідних компетенцій забезпечується через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу у спосіб:

- роботою з джерелами інформації - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок;

- пояснення - словесне розкриття проблеми;

- демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді.

В процесі навчання при викладені нового навчального матеріалу використовуються методи навчання. Для розвитку студентами навичок творчої пізнавальної діяльності та самостійного оволодіння знаннями використовується проблемний метод навчання. З метою активізації творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів застосовуються евристичний та дослідницький методи навчання. Вибір метода навчання визначається формою та видом навчальної діяльності та представлений у таблиці:

Форми діяльності	Методи навчання				
	ПІ	Р	П	Е	Д
лекція	+	+	+	+	+
практичне заняття	+	+	+	+	+
презентація	+	+	+	+	+
самостійна робота (звіт)	+	+	+	+	+

Інтерактивні лекції або лекції-консультації, що використовується під час вивчення теми практичного характеру, проводяться з використанням презентацій, відео матеріалів, схем, карт, та інших дидактичних матеріалів.

Частина лекційного часу відводиться на проведення опитування, обговорення та осмислювання змісту та основних положень лекції, самостійне опрацювання навчального матеріалу із використанням конспекту лекцій, літератури, довідників та інших дидактичних матеріалів.

Практичні заняття включають виконання практичних завдань та захист виконаних робіт.

Самостійна робота включає самостійне вивчення за підручниками, посібниками та іншими джерелами тем і розділів, визначених викладачем для самостійного опанування. Проводиться в позааудиторний та аудиторний час. Аудиторна самостійна робота реалізується під час лекцій, практичних занять, консультацій та індивідуальних занять.

Інноваційні технології навчання базуються на використанні 3D-моделей електронних освітніх ресурсів, мультимедійних технологій. Студенти залучаються до створення презентацій з окремих питань та тем курсу, навчаються представляти результати власних здобутків сучасними засобами.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання здобувачів є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних практичних завдань робіт;
- презентації результатів виконаних досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю (ПМК) у вигляді тестових завдань різної складності, перевірки результатів роботи на лабораторних заняттях та підсумкового контролю у формі письмового заліку.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний (модульний) контроль, результатів роботи на лабораторних заняттях, виконання індивідуальних завдань та заліку. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто роботи на лабораторних заняттях, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю, підсумкова оцінка може бути виставлена без заліку.

За всі контрольні заходи (КЗ) протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до КЗ є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до КЗ і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового заліку. Студент, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, складає підсумковий семестровий залік (проводиться у письмовій формі в залікову сесію), до якого він допускається після виконання всіх передбачених елементів модулів, результатом якого є отримання необхідної мінімальної суми 60 балів.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Практична робота	**Критерії оцінювання**
2	Студент самостійно виконав всі етапи завдання на ПК повністю у встановлений термін, отримано вірні відповіді або інше необхідне подання результату роботи. В мові гіпертекстової розмітки прогалин і помилок. В тексті програми на JS немає синтаксичних помилок (можливі одна-дві різні неточності, які не є наслідком незнання або нерозуміння навчального матеріалу).
1	Робота виконана не в повному обсязі. Допущено більше однієї помилки або двох-трьох недоліків. Студент виконує практичну роботу згідно з інструкцією, іноді після консультації викладача, але не володіє обов'язковими вміннями за темами, що перевіряються, та основними навичками роботи на ПК, необхідними для вирішення поставленого завдання.
0	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Допущені істотні помилки, які показали, що студент не володіє обов'язковими знаннями з даної теми в повній мірі, вміннями і навичками практичної роботи на ПК, або значна частина роботи виконана не самостійно.
	Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 30 балів (15 робіт по 2 бали).

Поточний модульний контроль у формі тестування 1

Правильних відповідей,%	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Поточний модульний контроль у формі тестування 2

Правильних відповідей,%	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2

Форма контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма
Виконання завдань на практичних заняттях	15х2 бали = 30 балів
Поточний модульний контроль у формі тестування1	10х1 бали = 10 балів
Поточний модульний контроль у формі тестування2	2х10 балів = 20 балів
Всього	**60**

Критерії оцінювання знань з дисципліни на семестровому заліку

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний (модульний) контроль, результатів виконання практичних завдань та заліку. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто своєчасного та якісного захисту практичних робіт, виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю, підсумкова оцінка може бути виставлена без заліку.

За всі КЗ протягом семестру студент може отримати від 0 до 60 балів. Умовою допуску студента до КЗ є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до КЗ і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання допоміжного індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового заліку. Студент, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, здає підсумковий семестровий залік до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модулів необхідну мінімальну суму 50 балів.

Залік проводиться в письмовій формі та складається з трьох завдань – двох теоретичних запитань та тесту. Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 балів

Виконання першого завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 10 балів).

9-10 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов’язкову, а й додаткову літературу, в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладають під час письмової відповіді.

7-8 балів отримують студенти, які достатньо повно володіють навчальним матеріалом, в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно, і допустили деякі несуттєві неточності та незначні помилки, не вистачає достатньої глибини та аргументації. При цьому не було використано на достатньому рівні обов’язкову літературу.

5-6 балів отримують студенти, які в цілому володіють навчальним матеріалом, правильно визначили сутність питання, але розкрили його не

повністю, без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допустивши деякі незначні помилки.

3-4 балів отримують студенти, які в цілому володіють навчальним матеріалом, правильно визначили сутність питання але без використання необхідної літератури, розкривши його частково і допустивши при цьому окремі суттєві неточності і помилки, котрі частково впливають на загальне розуміння питання.

0-2 бали отримують студенти, які частково володіють навчальним матеріалом, фрагментарно та поверхнево розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Друге питання потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 10 балів).

8-10 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

5-7 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття, або поверхнево проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

3-4 бали отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

0-2 бали отримують студенти, які частково і поверхнево визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

Третє завдання семестрового заліку представляє собою тест, що містить 10 запитань і оцінюється від 0 до 20 балів.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т2	Практичні роботи №1	2
ЗМ 2	Т3	Практичні роботи №2, №3	4
	Т4	Практичні роботи №4, №5	4
	Т5	Практичні роботи №6, №7, №8,	6
ПМК		Тест	10
ЗМ 3	Т6	Практичні роботи №9	2
	Т7	Практичні роботи №10	2
	Т8	Практичні роботи №11	2
ЗМ 4	Т9	Практичні роботи №12	2

	Т10	Практичні роботи №13	2
	Т11	Практичні роботи №14	2
	Т12	Практичні роботи №15	2
ПМК		Тест	20
Підсумковий контроль		Залік	40
Сума			**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

На лекційних заняттях використовуються технічні засоби, а саме: комп'ютер, мультимедійний проектор або інтерактивна дошка. Якщо є можливість інтерактивної дошки або проектора, то наочні пояснення можна організувати таким чином: теоретичні відомості будуть наочно супроводжуватися демонстрацією на інтерактивній дошці (за наявності), або мультимедійному проекторі. Це дає можливість студенту не тільки почути, а й побачити, що сприяє більш ефективному засвоєнню нового матеріалу. Такі лекції є найдоступнішою і найцікавішою формою викладання нового матеріалу з навчальної дисципліни «Охорона праці та виробнича безпека».

На практичних заняттях студенти використовують тексти міжнародних угод та конвенцій. Як наочний матеріал на лекціях і практичних заняттях використовуються конспект лекцій з дисципліни «Охорона праці та виробнича безпека».

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інженерно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові данні (1 файл: 10,2 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 267 с.

2. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник/ за заг. ред. В. В. Сокуренка. Харків : ХНУВС, 2021. 308 с.

3. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти із галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219с.

4. Стручок В.С. “Техноекологія та цивільна безпека. Частина «Цивільна безпека»: навчальний посібник. Тернопіль, 2022. 150 с.

5. Зеркалов Д. В. Екологічна безпека та охорона довкілля: Монографія / Д. В. Зеркалов – К. : 2012. – 514 с.

Допоміжна література

1. Міжнародні конвенції, кодекси та вказівки ІМО и МОП: навч. посіб. / Л.А. Позолотим, В. Г. Торський. — Одеса : Астропринт, 2013. — 196 с.

2. Охорона праці та промислова безпека. /К. Н.Ткачук, Л. Д. Третякова, Д. В. Зеркалов, О. І. – К.: «Основа». 2014 – 823 с.

3. Кодекс цивільного захисту України"- 2.10.2012 №5403-VI.

4. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 №2469-VIII.

5. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.2001 № 2245-III.

6. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000№1550-III.

7. Правила пожежної безпеки в Україні (НАПБ А.01.001-2004), затверджені наказом МНС України 19.10.2004 № 126. (Зі змінами від 18.02.2008 (№ 128), та від 24.02.2012 (№ 537). – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України https://www.president.gov.ua/
2. Офіційний портал Верховної Ради України https://www.rada.gov.ua/
3. Кабінет Міністрів України https://www.kmu.gov.ua/
4. Державна служба України з надзвичайних ситуацій https://dsns.gov.ua/
5. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України https://mepr.gov.ua/
6. Державна служба України з питань праці https://dsp.gov.ua
7. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» http://www.nau.ua